

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

DABAS LIEGUMAM «GREBLŪKALNS»

INFORMATĪVĀ SANĀKSME

27.10.2020. plkst. 14.00 (attālināti)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

DABAS
SKAITĪŠANĀ

Dabas aizsardzības
pārvalde

Kristīne Vilciņa
plāna izstrādes
vadītāja

Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās
daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai
Latvijā jeb "Dabas skaitīšana" 5.4.2.1/16/I/001

PREZENTĀCIJAS TĒMAS:

Grebļukalna dabas liegums,
tā dabas vērtības;

dabas aizsardzības plāna uzdevumi,
laika grafiks, procedūra,
iespējas iesaistīties.

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI:

ĪADT – īpaši aizsargājama dabas teritorija,

DL – dabas liegums,

Natura 2000 – Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīkls,

MK – Ministru kabinets,

ES – Eiropas Savienība,

DAP – Dabas aizsardzības pārvalde,

DA plāns – dabas aizsardzības plāns,

VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija,

OZOLS – DAP Dabas datu pārvaldības sistēma «Ozols»,

ĢIS – ģeogrāfiskās informācijas sistēmas.

GREBLŪKALNS:

ĪADT,

DL,

Natura 2000;

platība - 246 ha,

Zilupes nov.

Pasienes pag.

DL VĒSTURE:

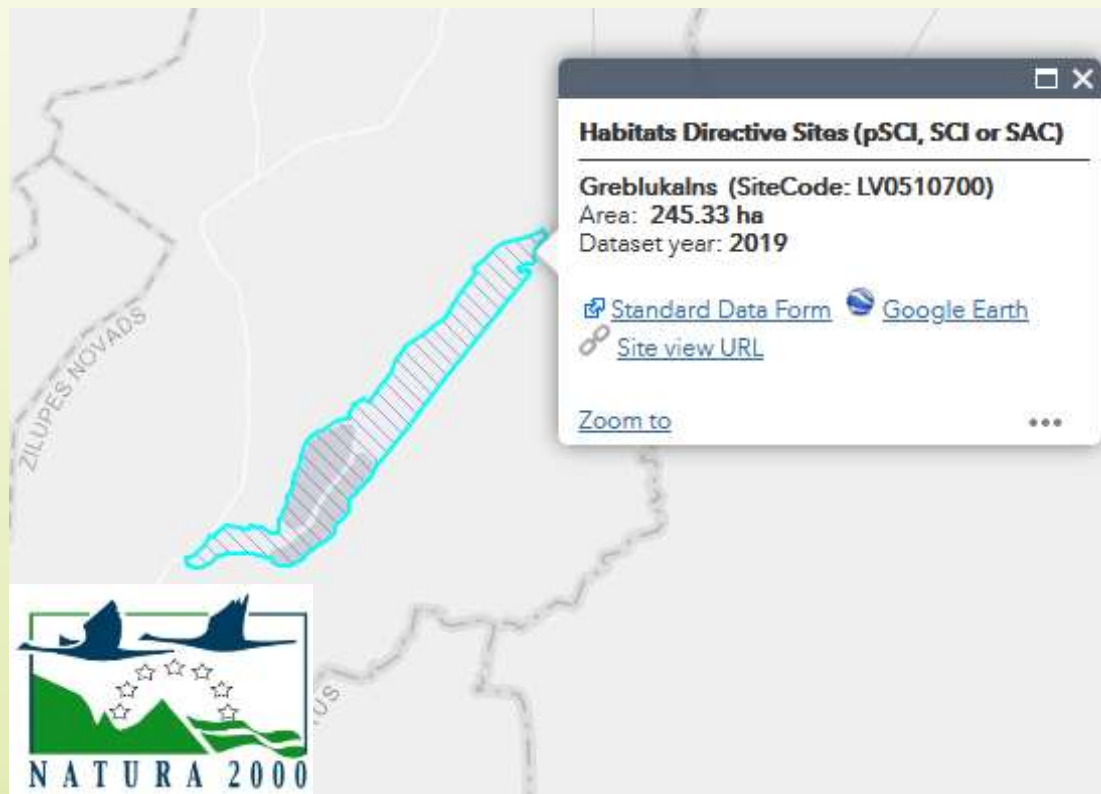
Botāniskais liegums
kopš **1957. gada,**

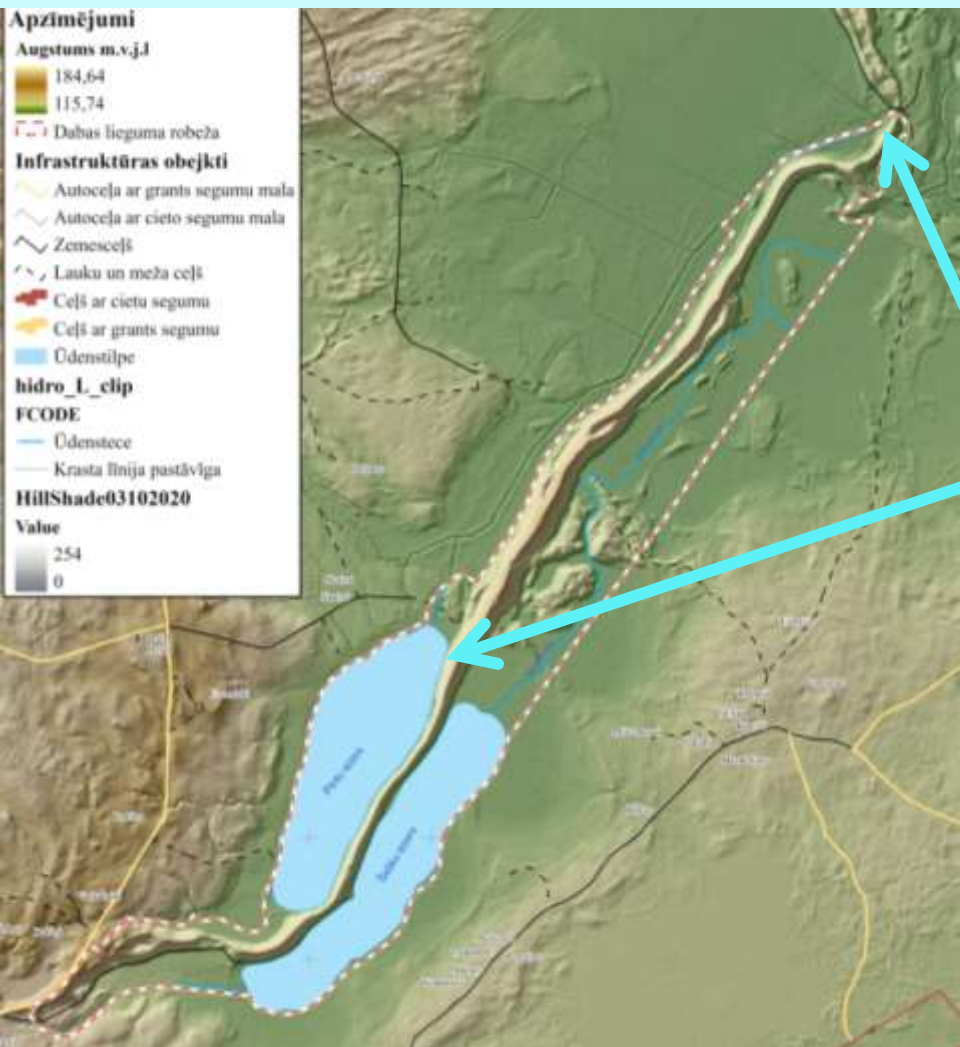
DL kopš **1999. gada,**

Natura 2000 teritorija
kopš **2004. gada.**

<https://natura2000.eea.europa.eu/>

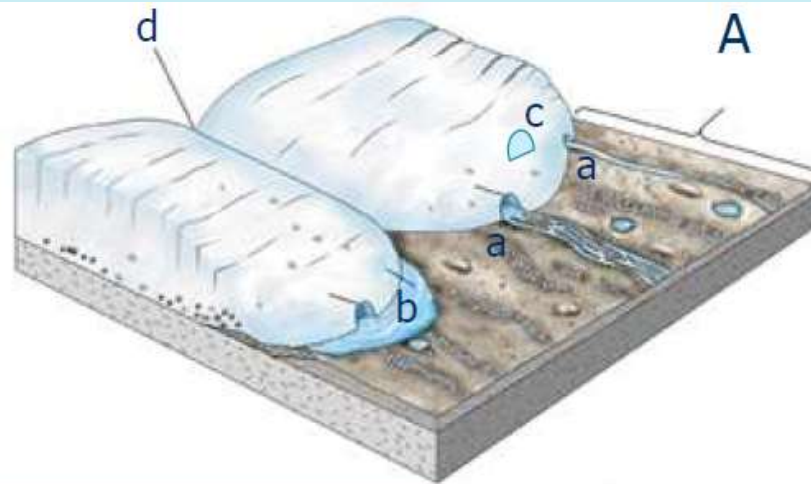
Aizsardzības mērķis:

**Priežu mežu uz osiem
aizsardzība,
retās sugas:**

meža silpurene,
smiltāju esparsete,
esparsetu zilenītis u.c.

Oss (eskers)

- Šaurs valnis,
- veidojies ledājkušanas ūdeņu noteces koncentrācijas vietās – tuneļos vai gultnēs,
- glaciofluviāli nogulumi.

Osa veidošanās zemledāja tuneļos, ledājūdeņiem izplūstot no ledāja apakšas apstākļos, kad:

- a. Ledāja plūsmas virzienā;
- b. Pieledāja virsma krīt pret ledāju (skat. Arī B attēlu).

Citi veidošanās gadījumi:

- c. Iekšledāja tunelī;
- d. Ledāja starplobu (starpmeļu) kanālā;
- e. Ledāja ķermeni šķēļošā plaisā (B att.);
- f. Virsledāja kanālā.

AIZSARDZĪBAS REŽĪMS:

nav noteikts funkcionālais zonējums,

MK 2010. gada 16. marta noteikumi

Nr. 264 «Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju
vispārējie aizsardzības un izmantošanas
noteikumi».

ES NOZĪMES AIZSARGĀJAMIE BIOTOPI

Apzīmējumi

ES nozīmes aizsargājamie biotopi

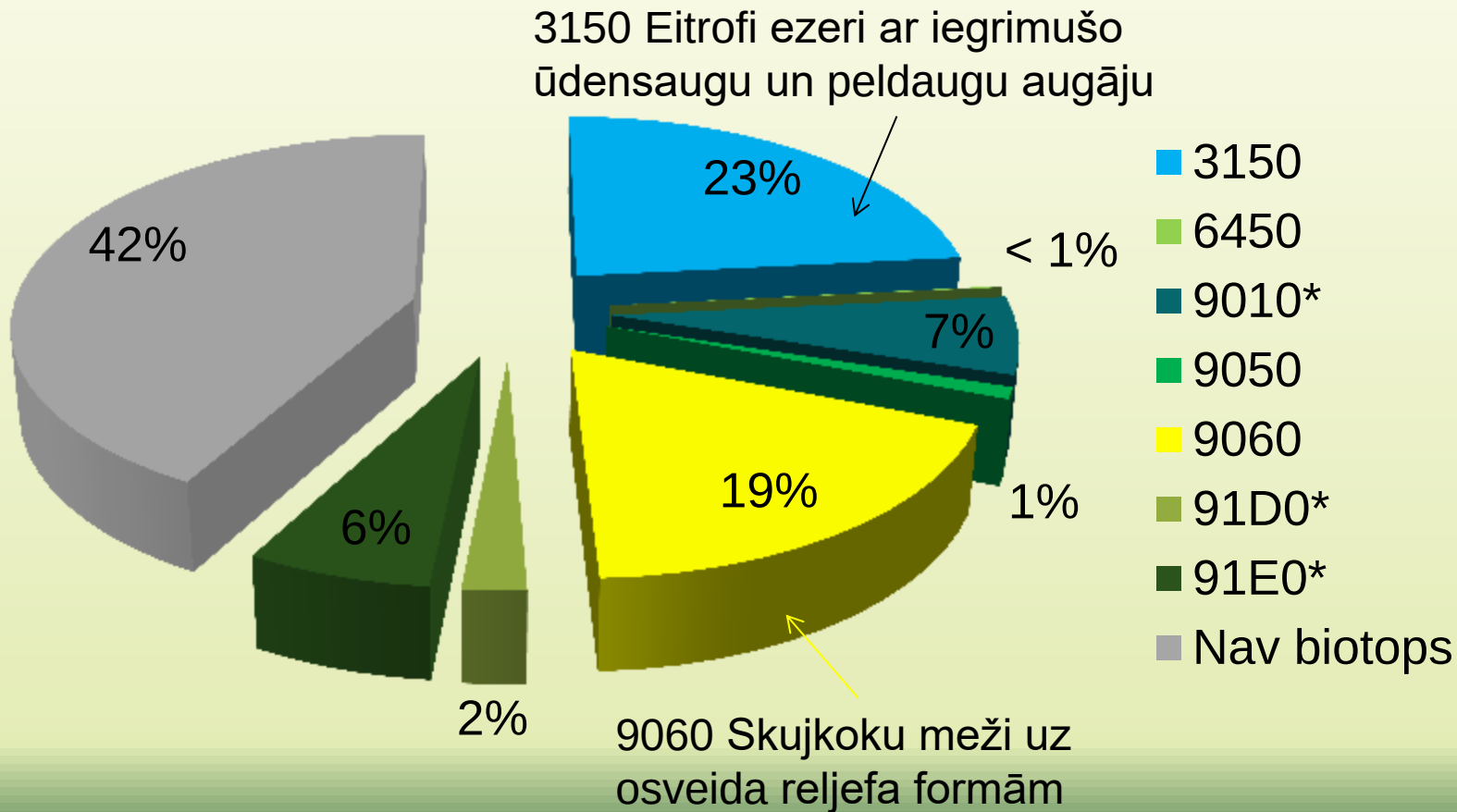
- 3150 Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju
- 6270* Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas
- 6450 Palieņu zālāji
- 7140 Pārejas purvi un slīkšņas
- 7160 Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi
- 9010* Veci vai dabiski boreāli meži
- 9050 Lakstaugiem bagāti egļu meži
- 9060 Skujkoku meži uz osveida reljefa formām
- 9080* Staignāju meži
- 91D0* Purvaini meži
- 91E0* Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)
- Dabas lieguma robeža

Infrastruktūras objekti

- Autoceļa ar grants segumu māla
- Autoceļa ar cieto segumu māla
- Zemesceļš
- Lauku un meža ceļš
- Ceļš ar cietu segumu
- Ceļš ar grants segumu

ES nozīmes aizsargājamie biotopi

AIZSARGĀJAMO UN RETO SUGU ATRADNES

Apzīmējumi

Putni

- ▲ Bucephala clangula
- ▲ Ciconia nigra
- ▲ Cygnus cygnus
- ▲ Dendrocopos leucotos
- ▲ Dendrocopos major
- ▲ Dryocopus martius

Sēnes

- ★ Fomitopsis rosea
- ★ Hericium coralloides

Zīdītāji

- Pipistrellus nathusii
- Eptesicus nilssonii
- Lutra lutra
- Myotis dasycneme
- Myotis daubentonii
- Nyctalus noctula

Sūnas

- ◆ Anastrophyllum hellerianum
- ◆ Nowellia curvifolia

Vaskulārie augi

- Agrimonia pilosa
- Astragalus danicus
- Euonymus verrucosa
- Huperzia selago
- Lithospermum officinale
- Lycopodium annotinum
- Onobrychis arenaria
- Peucedanum oreoselinum
- Pulsatilla patens

Bezmugurkaulnieki

- ✚ Agrodiaetus damon
- ✚ Astacus astacus
- ✚ Coenonympha hero
- ✚ Lopinga achine
- ✚ Lycaena dispar
- ✚ Papilio machaon
- ✚ Proserpinus proserpina

Zivis

- Cobitis taenia

Rāpuļi

- Zootoca vivipara
- Dabas lieguma robeža

Nozīmīgākās aizsargājamās augu un bezmugurkaulnieku sugas

Smiltāju
esparsete,
meža un pļavas
silpurenes.

Meža silpurene.
D.Krasnopoļskas foto.

Bagāta tauriņu
fauna – īpaši nozīmīgs
esparsetu zilenītis.

Esparsetu zilenītis.
Avots: www.latvijasdaba.lv.

Autores foto. Skujkoku mežs uz osa.

DA plāna mērķis

Saskaņot dabas aizsardzības,
intereses: dabas resursu izmantošanas,
reģiona ilgtspējīgas attīstības,

Jakob Ibrom foto.
Avots: <https://unsplash.com>

nodrošinot teritorijas dabas vērtību saglabāšanu,

kā arī nodrošināt labvēlīgu aizsardzības statusu tām īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kuru aizsardzības nolūkā šī teritorija ir izveidota (no likuma «Par ĪADT» 18.panta).

DA plāna saturs

Plānā ietver:

- **zinātnisko informāciju** par aizsargājamo teritoriju,
- pamatojumu funkcionālajam zonējumam, ja tāds nepieciešams,
- nosaka vienotus visas teritorijas **apsaimniekošanas pasākumus**, lai sasniegtu tās aizsardzības mērķus (no likuma «Par ĪADT» 18.panta).

MK 2007. gada 9. oktobra noteikumi Nr. 686 «**Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību**».

DL «GREĻUKALNS» DA PLĀNS

Iepriekšējais DA plāns izstrādāts
2001. gadā.

Jaunais DA plāns tiks izstrādāts
12 gadu periodam,
2022.-2034. gadam.

PLĀNA IZSTRĀDES POSMI:

2020. gada rudens - plāna izstrādes uzsākšana, sabiedrības informēšana, viedokļu noskaidrošana,

2020./2021. gada ziema – pirmā uzraudzības sanāksme,

2021. gada pavasaris un **vasara** – izpēte dabā, ekspertu atzinumu sagatavošana, apkopošana, apsaimniekošanas pasākumu plānošana,

2021. gada rudens – plāna sabiedriskā apspriešana,

2021./2022. gada ziema – pašvaldības atzinuma saņemšana, plāna iesniegšana DAP,

2022. gads – plāna apstiprināšana VARAM.

PLĀNA IZSTRĀDĒ IESAISTĪTIE SPECIĀLISTI

Maksims Balalaikins

Bezmugurkaulnieku sugu eksperts

Edgars Dzenis

Putnu sugu eksperts

Dana Krasnopoļska, Inita Svilāne

Vaskulāro augu sugu, mežu, purvu un zālāju biotopu ekspertes

Uvis Suško

Saldūdeņu biotopu eksperts

Autores foto. Eksperts Uvis Suško darbā.

Kristīne Vilciņa

Plāna izstrādes vadītāja

Māris Nitcis

GIS speciālists, kartogrāfs

Glenn carstens Peters foto.
Avots: <https://unsplash.com>.

PLĀNA IZSTRĀDES PROCEDŪRA

Informatīvā sanāksme 2020. gada 27. oktobrī plkst. 14.00

(reģistrācija, rakstot uz e-pastu birojs@vkb.lv).

DA plāna izstrādes uzraudzības grupas izveidošana
(līdz 26. novembrim).

Vismaz **3 uzraudzības grupas sanāksmes.**

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme (11.2021.).

Pašvaldības atzinums (12.2021.).

Pēdējā uzraudzības grupas sanāksme (01.2022.),
plāna iesniegšana DAP apstiprināšanai VARAM (02.2022.).

Autores foto. DA aizsardzības plāna
uzraudzības grupas sanāksme Viļākā.

PLĀNA IZSTRĀDES UZDEVUMI

Izvērtēt sugu un biotopu aizsardzības stāvokli, **plānot sugu un biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumus.**

Izvērtēt esošo tūrisma infrastruktūru, labiekārtojumu, **plānot apmeklētāju infrastruktūru.**

Aktualizēt informāciju *Natura 2000* datubāzei.

Sagatavot ģeodatubāzi pievienošanai OZOLAM.

INFORMĀCIJAS AVOTI

2001. gada DA plāns.

Dabas skaitīšanas dati par **biotopiem**.

Informācija par **sugām** OZOLĀ un www.dabasdati.lv,
vides monitoringa dati u.c.

Sugu un biotopu **pētījumi 2020. un 2021. gada sezonā**.

Labiekārtojuma un tūrisma infrastruktūras inventarizācija,
apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes novērtēšana.

**Vietējo iedzīvotāju, zemes īpašnieku un apsaimniekotāju sniegtā
informācija un viedokļi.**

2001. GADĀ NOTEIKTAIS DL ILGTERMIŅA AIZSARZĪBAS MĒRĶIS

Saglabāt **savdabīgos osam raksturīgos skujkoku mežus**
un tam pieguļošos dabas kompleksus,
retās gaismasprasīgās augu un kukaiņu sabiedrības,

sabalansējot atpūtnieku un ekskursantu intereses ar
nepieciešamajiem dabas aizsardzības pasākumiem.

ĪPAŠA UZMANĪBA:

Grebļa kalna mežu
iepriekšējās
apsaimniekošanas
izvērtēšanai un
turpmākai
plānošanai.

Autores foto. Skats no Grebļakalna uz Pintu un Šešku ezeriem.

ĪPAŠA UZMANĪBA:

apmeklētāju
infrastruktūras
izvērtēšanai un
ieteicamo
apmeklētāju plūsmu
plānošanai.

Autores foto. LVM atpūtas vieta pie Šešku ezera.

Autores foto. Takas turpinājums aiz Pintu ceļa.

Aicinām ikvienu interesentu izteikt viedokli un sniegt **priekšlikumus** par turpmāko DL attīstības vīziju **sanāksmes laikā 27.oktobrī vai rakstiski līdz 17.novembrim!**

Yogendra Singh foto. Avots: <https://unsplash.com>

SIA “Vides Konsultāciju Birojs”

Ezermalas iela 28, Rīga, LV-1014

birojs@vkb.lv, tālr. 67557668

www.vkb.lv

PALDIES PAR UZMANĪBU!

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Kohēzijas fonds

REGULĒJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās
daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai
Latvijā jeb "Dabas skaitīšana" 5.4.2.1/16/I/001